

Komisija za zdravstveno in socialno varstvo

Št. dok. 226
Ljubljana, 26.3. 2026

ZAPISNIK

11. redne seje Komisije za zdravstveno in socialno varstvo, ki je bila v sredo, 25. 02. 2026 s pričetkom ob 10:30 uri na ZDUS (velika sejna soba)

Prisotni: Rosvita Svenšek, Milojka Kolar, Vijola Bertalanič, Jože Veternik, Marjeta Šibav, Roman Cvetko, Boris Pogačar, Andrejka Fricelj.

Drugi prisotni: Stanko Kranvogel, Andreja Gorše Lotrič (delno), Ana Bilbija (SS), Črt Kanoni (delno)

Upravičeno odsotni: Zdenka Jan, Marjeta Šibav, Stanislava Naterer

AD 1 Ugotovitev sklepčnosti in potrditev dnevnega reda

Predsednica komisije, Rosvita Svenšek uvodoma pozdravi prisotne in ugotovi sklepčnost. V sprejem predlaga dnevni red, na katerega ni pripomb.

Na predlog predsednice je bil soglasno sprejet

Sklep št. 1:

Ugotovi se sklepčnost in potrdi dnevni red 11. redne seje KKSZ ZDUS dne 25. 2. 2026:

1. Ugotovitev sklepčnosti in potrditev dnevnega reda
2. Poročilo o delu KZSV za leto 2025
3. Program dela KZSV za leto 2026
4. Dopis ga. Vande Kovač - diskriminacija obravnave starejših v DSO
5. Razno

AD 2 Poročilo o delu KZSV za leto 2025

Člani menijo, da je potrebno v poročilo vključiti tudi navedbo ZDUS zahtev in pobud, ki so bile sprejete ter vzpostaviti tesnejši stik z poslanskimi skupinami in vladnimi odločevalci.

Dve naši pobudi sta bili sprejeti in vključeni v predpise, ena na področju zdravstva in ena na področju sociale. Upoštevana je bila naša pobuda za spremembo 10. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravniški službi, kjer smo predlagali nov peti odstavek

in sicer, da je zaradi velikega pomanjkanja specialistov urgentne medicine vsak specializant urgentne medicine, ki prične s specializacijo, upravičen v času trajanja specializacije do dodatka v višini 1.000 eur bruto. Zaradi pomanjkanja urgentnih zdravnikov namreč že sedaj v urgentnih centrih dela nekaj več kot 100 družinskih zdravnikov, ki pa ne morejo vpisovati pacientov, ker nimajo svoje redne ambulante. Nujno je uvesti stimulacijo za izbiro specializacije iz urgentne medicine, družinske zdravnike pa vrniti na delo v ambulante družinske medicine, ki jih prav tako primanjkuje, zato se število oseb, ki si ne morejo izbrati svojega osebnega zdravnika, ne znižuje. Dodatek za izbiro specializacije iz družinske medicine (35. člen ZNUNBZ, Uradni list 141/22) se uvede tudi kot stimulacija za izbiro specializacije iz urgentne medicine.

Na področju socialnega varstva pa smo uspeli z zahtevo, da lahko opravljajo delo oskrbovalca družinskega člana tudi upokojenci. V poročilo je potrebno dodati tudi, da je ZDUS dosegel, da so lahko družinski oskrbovalci tudi upokojenci.

Člani KZSV pogrešamo dvosmerno komunikacijo z odločevalci, da lahko že v pripravi izrazimo svoja stališča in jih tudi v neposredni komunikaciji strokovno utemeljimo že pred fazo odločanja. V pristojnosti vodstva ZDUS je ali nas bo vključil v te procese.

Na predlog predsednice je bil soglasno sprejet

Sklep št.2: Potrdi se poročilo vključno z dopolnitvijo iz razprave in sicer, da vključimo naše zahteve in pobude, ki so jih odločevalci upoštevali. Predsednica KZSV pripravi čistopis poročila.

Sklep št.3: KZSV skupaj z vodstvom ZDUS vzpostavi tesnejše stike z odločevalci.

AD 3 Program dela KZSV za leto 2026

Izpostavi se težava dostopa do zobozdravnikov v DSO, ki bi moralo biti del javnega zdravstvenega varstva. Na ZZZS in MZ se pošlje pobuda za zagotovitev zobozdravstvenega varstva v DSO. Program se dopolni z zahtevo po ureditvi in zagotovitvi ustrezne dostopnosti zobozdravstvenega varstva za oskrbovance v domovih starejših, ter da se zagotovi tudi mobilni zobozdravniški tim za nepokretne stanovalce v DSO. Ga. Bertalanič meni, da bi morali to zagotavljati ZD v relaciji z družinsko medicino. G. Veternik meni, da je to potrebno vključiti v sistem. Nekateri oskrbovanci so nameščeni v DSO izven svojega kraja, kjer imajo osebnega zdravnika.

Ga. Bertalanič se dotakne pobude g. Derviša – neustrezna prehranjenost oskrbovancev v DSO in meni, da so te storitve v DSO že zagotovljene. Pri delu s stanovalci je videti, da je problem podhranjenosti oziroma ogroženosti zaradi neustrezne prehranjenosti izjemno velik. Vid Derviš nadalje pravi, da je stanje na tem področju resnično zaskrbljujoče, saj neustrezna prehranska oskrba neposredno ogroža zdravstveno stanje stanovalcev, poslabšuje potek kroničnih bolezni, upočasnjuje celjenje ran in močno znižuje kakovost njihovega življenja. Kljub temu, da je potreba po strokovni prehranski obravnavi očitna, pa se na trgu dela srečujemo z velikim sistemskim problemom: možnosti za redno zaposlitev kliničnih dietetikov v domovih za ostarele so praktično nične. Očitno je, da ta poklic v sistemu DSO kadrovsko in finančno ni ustrezno integriran, čeprav bi lahko rešil marsikateri

zdravstveni zaplet. Ga. Svenšek predlaga, da se preverjanje teh storitev vključi v program dela Komisije za leto 2026 .

Odgovor g. Dervišu je del zapisnika:

»Kadrovsko strukturo v domovih za starejše določa predvsem **Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev**, ki ureja minimalne kadrovske zahteve za institucionalno varstvo starejših. Ta pravilnik predpisuje predvsem profile, kot so:

- socialni delavci,
- delovni terapevti,
- diplomirane medicinske sestre,
- bolničarji/negovalci,
- strežno in administrativno osebje.

V teh obveznih kadrovskih normativih dietetik praviloma ni posebej predpisan kot obvezno delovno mesto. Zato ga večina domov nima sistemiziranega kot redno zaposlitev.

Poklic dietetika sicer obstaja kot zdravstveni sodelavec, ki lahko deluje tudi v socialnovarstvenih zavodih in sodeluje pri:

- oceni prehranskega stanja,
- načrtovanju dietne prehrane,
- organizaciji prehranske oskrbe.

V praksi pa to pomeni:

- dietetik je lahko zaposlen,
- lahko sodeluje pogodbeno (npr. nekaj ur na teden),
- ali pa njegove naloge prevzamejo druge službe (kuhinja, zdravstvena nega, zunanji svetovalci).

Raziskave in strokovnjaki s področja prehrane starejših pogosto poudarjajo, da bi bilo **smiselno imeti dietetika kot del interdisciplinarnega tima v DSO** (poleg zdravnika, fizioterapevta ipd.), vendar to za zdaj ni zakonska obveznost.

Zaradi tega sistemskega položaja:

- domovi dietetika ne potrebujejo po zakonu,
- zato ga pogosto ne sistemizirajo zaradi financ,
- prehranska obravnava pa ostaja pogosto premalo strokovno vodena.

Ker dietetik kot strokovnjak za prehransko obravnavo v Sloveniji praviloma ni sistemsko vključen v kadrovske normative domov za starejše, soglašamo z vašim mnenjem, da se prehranska oskrba pogosto izvaja brez celostne prehranske diagnostike, individualnega načrtovanja prehrane in rednega spremljanja prehranskega stanja stanovalcev. V program dela Komisije za zdravstveno in socialno varstvo smo na vašo pobudo za leto 2026 vključili tudi spremljanje te problematike na terenu, na podlagi teh ugotovitev bomo oblikovali pobudo za izboljšanje prehranske oskrbe stanovalcev v DSO. Glede na staranje prebivalstva in vse večje potrebe po dolgotrajni oskrbi postaja sistemska vključitev dietetikov v domove za starejše pomemben korak k zagotavljanju celostne in kakovostne obravnave stanovalcev.«

Ga Bertalanič je v vlogi predsednice programskega sveta programa Starejši za starejše v intervjuju na Inštitutu Republike Slovenije za socialno varstvo predstavila izzive glede DO s katerimi se srečujejo na terenu. Pove, da zakonski akti niso bili narejeni pravočasno,

računalniški program ni bil narejen pravočasno in še vedno ne deluje, informacije na Občine so bile poslane prepozno, denarni prejemki niso rešitev glede Do na domu. Nujno je potrebno pospešiti zadeve. Predsednica KZSV zaprosi za pisno poročilo o tem.

g. Cvetko predlaga, da se povzetke Programa dela KZSV 2026 objavi v ZDUS+.

Soglasno je bi sprejet naslednji sklep:

Sklep št.4: Potrdi se Program dela KZSV vključno z dopolnitvama iz razprave glede zagotavljanja zobozdravstvenih storitev v DSO in glede spremljanja strokovne prehranske obravnave v DSO s strani kliničnih dietetikov. Predsednica KZSV pripravi čistopis programa dela KZSV za leto 2026.

Predsednica se s Črtom Kanonijem dogovori za objavo povzetka programa dela KZSV.

Vijola Bertalanič pripravi pisni povzetek predstavitve na Inštitutu za socialno varstvo glede dolgotrajne oskrbe

Sklep št.5: Vodstvu ZDUS in Strokovnemu svetu ZDUS se predlaga, da začne postopek za članstvo ZDUS v ESS.

V nadaljnji razpravi k tej točki sta bila izpostavljena še 2 problema:

1. Neinformiranost starejših glede pravice do e-oskrbe. g. Cvetko izpostavi, da so ljudje še vedno neinformirani glede pravic iz DO- pravice do e-oskrbe. V DU Ankaran so poslali vsem starejšim od 80 let pismo z informacijo o e-oskrbi, vlogo oziroma obrazec za prijavo in navodilo(212 pisem), a je žal kljub informacijam čutiti zastoj. Ga. Bertalanič pove, da je Telekom sporočil, da je novih priklopov malo. Katere so še možnosti, da se ljudi informira?

2. Ga. Bilbija opozori, da so še vedno težave pri pridobivanju podatkov iz Občin za SzS prostovoljce, ki bi želeli obiskati pomoči potrebne. Ga. Gorše pove, da smo s strani MNZ prejeli dopis s točnimi navodili kako naša DU lahko pridobivajo podatke. V nekaterih Občinah pa so še vedno težave, kljub temu, da je bilo pismo MNZ poslano tudi Skupnosti Občin. O tem je poročala ga. Lovrenčič na Srečanju predstavnikov ZDUS v zunanjih organizacijah. G. Kranvogel jo je zaprosil, da o težavah pripravi kratek zapis. Podatki, ki jih potrebujejo prostovoljci programa SzS so : priimek in ime, datum rojstva, naslov. Zadevo je potrebno sistemsko krovno urediti ne pa na podlagi pogodb s posamezno občino. V kolikor bo potrebno se realizira sprejeti sklep št.7.

Soglasno je bi sprejet naslednji sklep:

Sklep št.6: KZSV predlaga, da informacijo z navodili o pravici do e-oskrbe po vzorcu DU Ankaran ZDUS prilagodi v imenu ZDUS ter jo skupaj z VLOGO ZA UVELJAVLJANJE PRAVICE DO E-OSKRBE posreduje pokrajinam, s prošnjo, da seznanijo Duje, ki sporočilo prenesejo starim 80 let in več na svojem območju.

Sklep št. 7: Na Ministrstvo za notranje zadeve je potrebno ponovno poslati dopis glede pridobivanja osebnih podatkov upokoencev od občin.

AD 4 Dopis ga. Vande Kovač

KZSV je obravnavala pismo ge. Vande Kovač o diskriminatorni obravnavi v DSO. Na te probleme smo opozarjali že sproti pri oblikovanju zakona in njegovih sprememb. Potrebno je zagotoviti enakopravno obravnavo oseb, ki imajo po ZDOsk-1 pravico do storitev DO. Sedaj so različno obravnavane:

- osebe, ki so pred prevedbo v DO že bile v DSO,
- osebe, ki so v čakalnih vrstah
- osebe, ki so vstopile v DSO po zakonu o SV, ker niso mogle čakati na odločbo o DO
- osebe s posebnimi potrebami
- osebe, ki imajo odločbo in načrt, ne morejo pa dobiti izvajalca dolgotrajne oskrbe.

Ga. Bilbija se je posvetovala z DSO – ga. Mateja Jerič, katera je glede težav poslala tudi odgovor, ki je priloga tega zapisnika.

Soglasno je bil sprejet sklep:

Sklep št.8: Zagotoviti je potrebno enakovredno obravnavo vseh oseb, ki imajo po ZDOsk-1 pravico do storitev DO in za to plačujejo prispevek!

Sklep št.9: Na resorno Ministrstvo MSP je potrebno poslati dopis, ki bo podpora že poslanemu pismu Skupnosti socialnih zavodov.

AD 5 Razno

5. 1. Ustavna presoja

G. Kolar Celarc poroča o aktivnostih za ustavno presojo. Ustavna presoja je bila definirana v Sklepu Komisije za zdravstveno in socialno varstvo 11.10.2024, v javnosti napovedana prvič na tiskovni konferenci ZDUS 13.11.2024. Po obrazložitvah in izčrpni strokovni debati v živo z odvetnikom g. Podlipnikom (ki mi ga je za to tematiko priporočil prof. Grega Strban) in bivšima ustavnima sodnicama smo prišli do naslednji ugotovitev:

1. Najboljša možnost, da US vzame zadevo v obravnavo je, da pobudo vloži varuhinja človekovih pravic v imenu določenih posameznikov (za katere je treba prikazati izračune, ki dokazujejo neenakopraven položaj z vidika določanja neto pokojnine po veljavnem sistemu pred in po uvedbi obveznega prispevka za dolgotrajno oskrbo, ko prihaja z novimi prispevki povečana povprečna stopnja davkov in prispevkov s čimer so tisti z nižjimi dohodki (plačami) na slabšem kot tisti z višjimi in jim bo zato odmerjena nižja neto pokojnina. Da to dokažemo je treba počakati na izračun te povprečne stopnje konec marca 2026, ko bo uradno objavljena v Uradnem listu RS. Medtem sem jaz pridobila ta izračun za leto 2024 in temelji na podatkih statistike o dejanskih bruto in neto plačah po mesecih v Sloveniji.

2. Druga možnost za vložitev ustavne pobude je, da se posameznik – fizična oseba, ki je/bo upokojen po uvedbi obveznega prispevka za dolgotrajno oskrbo, na odločbo ZPIZ o neto penziji pritoži in pelje pravne postopke do konca, vse do US, če prej ne uspe s pritožbami.

3. Z odvetnikom in eno sodnico smo se strinjali, da upokojenci s tem, ko prejemamo neto penzijo v bistvu z uvedbo obveznih novih prispevkov dvakrat plačujemo prispevke (enkrat ko se ob izračunu pokojnine naše plače "razbrutijo" s povprečno stopnjo davkov in prispevkov in dobimo odločbo ZPIZa o neto penziji in nato še z uvedbo novih prispevkov z novimi zakoni). Tu je bilo mnenje ene sodnice zadržano z argumentom "saj imamo za ta prispevek novo pravico, ki jo koristijo predvsem upokojenci..."

4. Ugotovili smo, da je dodatno ustavno sporno tudi dejstvo, da po pol leta plačevanja prispevka za DO in veljavnosti pravice do storitev dolgotrajne oskrbe, upravičenci do te oskrbe na domu ne morejo priti, prav tako niso te oskrbe deležni tisti, ki čakajo na sprejem v domove starejših (plačujejo za oskrbo več, dobijo manj, hkrati pa plačujejo obvezen prispevek za DO). Več plačujejo tudi osebe s posebnimi potrebami v vzgojno varstvenih domovih, ker se jim cena dnevne oskrbe v domu zaračunava po Zakonu o socialnem varstvu, kar je 20 do 30 % več kot je cena po Zakonu o DO. Torej imamo v Sloveniji od uveljavitve Zakona o DO »tri vrste« državljanov. To pomeni neenakopravnost državljanov pred zakonom, kar je kršitev **14.člena Ustave (enakost pred zakonom)**. Na to kršitev je ob svoji izvolitvi javno izpostavila tudi varuhinja človekovih pravic.

5. V neskladju z **2. členom Ustave (Slovenija je pravna in socialna država)** in **50.členom Ustave (pravica do socialne varnosti)** sta **tretji odstavek 55.člena ZDO** (zavezanec za plačilo obveznega prispevka za DO je upokojenec) ter **četrti in deseti odstavek 56.člena ZDO** (osnova za plačilo obveznega prispevka za DO je neto penzija). Po mnenju bivših ustavnih sodnic je potrebno te člene ZDO gledati skupaj s **67.členom Ustave (lastnina, Zakon določa način pridobivanja in uživanja lastnine tako, da je zagotovljena njena gospodarska, socialna in ekološka funkcija)**. Tu pride po njunem mnenju do neustavnosti v primeru, ko in če nekomu, ki ima zajamčeno penzijo poberejo obvezni prispevek za DO (in obvezni zdravstveni prispevek), ker s tem nima zagotovljene socialne varnosti po 2. In 50. členu Ustave.

6. Glede davčnih posledic pri dohodnini (zaposleni/upokojenci) bi bilo treba s konkretnimi primeri (plačilna lista zaposlenega, letni obračun dohodkov zaposlenega in upokojenca skupaj z informativnim izračunom dohodnine za oba) dokazovati z izračuni, da upokojenec in zaposlen nista v enakopravnem položaju (**14.člen Ustave**).

7. Pridobila sem izračune povprečne stopnje davkov in prispevkov od leta 2022 dalje, ki znašajo: za leto **2022 34,85 %**, za leto **2023 34,93 %** in za leto **2024 36,28 %**. Iz tega se vidi kako ta stopnja narašča (v stopnji za leto 2024 je vključen obvezni zdravstveni prispevek, stopnja za leto 2025 bo vsebovala tudi obvezni prispevek za DO);

Glede na to, da je **32 poslancev** SDS in NSi 19.02.2026 vložilo na US Zahtevo za oceno ustavnosti prvega (SPji) in tretjega odstavka 55.člena ter četrtega in desetega odstavka 56.člena ZDO (upokojenci) s predlogom za začasno zadržanje izvrševanja navedenih določb (zaradi težko škodljivih popravljivih posledic), je potrebno počakati kaj bo US odločilo glede začasnega zadržanja izvajanja teh določb. Je pa vsebinska argumentacija po mnenju strokovnjakov »zelo skromna«... **Ko bo ta odločitev znana, bi se odločili kako naprej.**

Svenšek dodaja, da mora biti zahtevek za ustavno presojo dobro utemeljen skladno s trenutnimi dogajanjem in dejstvi, kar zahteva svoj čas, ker, ko Ustavno sodišče o zadevi enkrat odloči, ponovne zahteve po presoji o isti temi niso več možne.

5.2. Zahteva po obravnavi stanja glede zdravstvenega varstva

Ga. Svenšek poroča o Srečanju predstavnikov ZDUS v zunanjih organizacijah, kjer je bil izražena želja, da se skliče razširjena seja Komisije za zdravstvo. Nanjo bi povabili tudi predstavnike ZZS, predstavnike občin, ZPIZ, KAD, NIJZ, Strokovni svet ZDUS.

Sklep št. 10: Skliče se razširjena seja Komisije za zdravstveno in socialno varstvo (dodatno vabljeni določijo vodstvo ZDUS) na kateri bi odprli probleme s katerimi se srečujejo ljudje pri koriščenju zdravstvenih storitev, kot npr.:

- nezmožnost izbire osebnega zdravnika, pediatra, ginekologa
- slabšanje dostopnosti do zdravstvenih storitev
- predolge čakalne dobe
- motnje v komunikaciji pacient-zdravnik

Seja je bila zaključena ob 13h

Zaprisali: Andreja Gorše Lotrič in Rosvita Svenšek

mag. Rosvita Svenšek, l.r
Predsednica komisije

Priloge:

- *Pismo g. Derviš*
- *Pismo ga. Kovač*
- *Odgovor DSO ga. Jerič*
- *Odgovor MNZ (prejeli člani na seji)*
- *VLOGA ZA UVELJAVLJANJE PRAVICE DO E-OSKRBE*
- *Vzorec informacije o e-oskrbi z navodili*